

Київський національний лінгвістичний університет

Кафедра психології і туризму

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Державне та регіональне управління туризмом

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Спеціальність	242 Туризм
Освітня програма	Туризмознавство
Форма здобуття освіти	Денна, заочна
Статус дисципліни	нормативна
Мова викладання	українська
Семестр	III
Обсяг дисципліни	<i>денна форма здобуття освіти:</i> 3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі: лекції – 10 год. семінарські заняття – 10 год. самостійна робота – 70 год. <i>заочна форма здобуття освіти:</i> 3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі: лекції – 6 год. семінарські заняття – 4 год. самостійна робота – 80 год.
Форма контролю	залік
Пререквізити	попередні базові знання з економічної теорії, туристичних ресурсів, організації туристичної діяльності, менеджменту, маркетингу, економіки туризму, правового регулювання туристичної діяльності. Здобувачі вищої освіти повинні знати характеристики туризму як системи і об'єкта управління, розуміти сутність регіональної економіки та політики, знати основні законодавчі акти та нормативні документи в сфері туризму; вміти оперувати понятійно-категорійним апаратом, розрізняти функції туризму та давати їм характеристику, аналізувати туристсько-рекреаційний потенціал території; виділяти релевантну інформацію, аналізувати її та робити висновки; володіти навичками роботи з літературними джерелами, пошуку, аналізу, систематизації та узагальнення інформації.
Постреквізити	знання, отримані у процесі вивчення дисципліни «Державне та регіональне управління туризмом», можуть бути використані під час виконання кваліфікаційної роботи, розробки рекомендацій щодо прийняття управлінських рішень у сфері туризму.

Викладач	КУЧЕРЯВА Ганна Олександрівна, кандидат географічних наук, доцент
Контактна інформація	e-mail: hanna.kucheriava@knl.u.edu.ua
Дні занять	згідно розкладу занять
Консультації	згідно графіку консультацій

ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ЗМІСТУ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «Державне та регіональне управління туризмом» є розкриття теоретико-методологічних основ управління розвитком туристичної сфери на державному та регіональному рівнях, формування у майбутніх магістрів з туризму розуміння стратегічного значення туризму в економіці України, удосконалення практичних умінь та навичок вирішення конкретних завдань, що виникають в індустрії туризму.

Предметом вивчення є теоретико-методологічні основи, а також практичні аспекти державного та регіонального управління туризмом.

Завданням дисципліни є: розкриття ролі держави у розвитку туризму, ознайомлення з механізмом державного та регіонального управління туризмом та його складниками; висвітлення теоретико-методичних основ створення і реалізації програм і планів розвитку туризму на регіональному рівні; вдосконалення практичних умінь та навичок вирішення конкретних завдань, що виникають в індустрії туризму.

ЦІЛІ НАВЧАННЯ

Засвоєння навчальної дисципліни «Державне та регіональне управління туризмом» передбачає формування таких компетентностей:

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері туризму і рекреації.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.

ЗК2. Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі.

ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК1. Здатність застосовувати у професійній діяльності категорійно-термінологічний апарат, концепції, методи та інструментарій системи наук, що формують науковий базис туризму та рекреації.

СК3. Здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях.

СК4. Здатність організовувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду.

СК6. Здатність до аналізу, прогнозування, планування бізнес-процесів та геопросторового планування у сфері туризму та рекреації.

Програмні результати навчання, що досягаються під час вивчення дисципліни «Державне та регіональне управління туризмом»:

РН1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.

РН2. Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.

РН3. Застосовувати сучасні цифрові технології, методи та інструменти дослідницької та інноваційної діяльності для розв'язання складних задач у сфері туризму та рекреації.

РН4. Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проектувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.

РН5. Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.

РН6. Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.

РН12. Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними дестинаціями на національному, регіональному та локальному рівнях.

РН13. Аналізувати проблеми та визначати перспективи розвитку туризму за результатами власних наукових досліджень.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Під час вивчення дисципліни «Державне та регіональне управління туризмом» здобувачі вищої освіти мають відвідувати лекційні та семінарські заняття, вчасно виконувати всі передбачені види робіт. Відпрацювання занять, пропущених через поважні причини, відбувається під час консультацій. У разі здачі завдань (практичні роботи, індивідуальні завдання) після встановленого строку, кількість балів за їх виконання зменшується (з мах 5 б. ставиться лише 4).

Під час виконання завдань здобувачі повинні обов'язково дотримуватися принципів академічної доброчесності, а саме: самостійно виконувати всі види завдань та форми контролю; посилатися на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надавати достовірну інформацію про використані методики досліджень і джерела інформації, результати власної навчальної діяльності.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Тема 1. Сутність державного управління туризмом.

Державне управління як системне суспільне явище. Місце та роль держави у розвитку туризму. Фундаментальні процеси управління: планування, організація, управління, зв'язок. Держава як суб'єкт управління суспільними процесами. Об'єкт державного управління та предмет вивчення. Поняття та сутність функцій державного управління. Класифікація та поняття головних, допоміжних, загальних, специфічних, внутрішніх та зовнішніх функцій державного управління. Рівні державного управління: загальнодержавне управління, управління на регіональному та місцевому рівнях. Суб'єкти та об'єкти державного та регіонального управління. Туристична дестинація як об'єкт управління в туризмі. Принципи державного управління, механізми їх прояву і використання.

Моделі та особливості державного та регіонального управління туризмом в країнах світу.

Тема 2. Механізм державного та регіонального управління туризмом та його складники.

Поняття та категорії державного та регіонального управління туризмом та основні нормативно-правові документи з питань здійснення державної туристичної політики. Закон України «Про туризм».

Принципи механізму державного та регіонального управління туризмом. Організаційне, інформаційне, кадрове, науково-методичне, матеріально-технічне забезпечення державного управління туристичною галуззю. Засоби та інструменти державного регулювання туристичної діяльності.

Тема 3. Органи виконавчої влади України, що реалізують державну туристичну політику.

Основні цілі, напрями й методи туристичної політики в Україні. Стратегія розвитку туризму та курортів України на період до 2026 року.

Державне агентство розвитку туризму: мета та завдання діяльності, пріоритети управління туризмом на національному рівні. Проєкти ДАРТу, спрямовані на популяризацію внутрішнього туризму.

Тема 4. Регіональні програми розвитку туризму.

Туристичні ресурси як базова умова розвитку туризму в регіонах України. Аналіз та оцінка потенціалу туристичних ресурсів України.

Регіональне управління: сутність, цілі та специфіка. Механізми реалізації регіональної політики держави: інституційно-правові, організаційні, фінансово-економічні, соціально-психологічні.

Регіональні програми розвитку туризму як один з інструментів реалізації регіональної туристичної політики.

Особливості складання цільових та регіональних програм розвитку туризму. Розробка та економічне обґрунтування регіональних програм розвитку туризму. Основні блоки програми.

Оцінювання якості виконання регіональних цільових програм з розвитку туристичної сфери.

Тема 5. Маркетингові інструменти управління розвитком туризму на державному та регіональному рівнях.

Регіональний маркетинг як інструмент управління регіональним розвитком туризму. Головні цілі системи регіонального маркетингу. Маркетинговий підхід до формування туристичного продукту регіону.

Особливості формування та реалізації маркетингової стратегії регіону. Брендинг України як туристичної дестинації.

ВИДИ ЗАНЯТЬ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Передбачені лекційні та семінарські заняття, виконання самостійної роботи та її захист. Форма підсумкового контролю – залік.

Під час навчання використовуються пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький діалогово-комунікаційний методи, метод проблемного викладу матеріалу, самонавчання. Семінарські заняття передбачають усне опитування, участь у дискусії, виконання письмових практичних завдань, виконання та захист індивідуальних завдань у формі презентацій. Самостійна робота включає вивчення теоретичних питань, що стосуються тем лекційних занять за рекомендованою літературою, виконання індивідуальних завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу. Однією з умов виконання індивідуальних завдань є дотримання принципів академічної доброчесності.

СИСТЕМА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти має таку структуру:

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності здобувача	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – залік	1. Аудиторна та самостійна робота	50
		2. Модульна контрольна робота (МКР)	50
		Разом	100

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності здобувача (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

Критерії оцінювання аудиторної роботи

№ п/п	Види навчальної діяльності	Оцінка	Критерії оцінки
1.	Відповідь на основні питання	5	Правильна, ґрунтовна, повна відповідь, творче висвітлення проблем. Демонстрація самостійного знаходження відповіді на проблемні запитання, спираючись на лекційний матеріал та додаткову літературу; вміння аналізувати, робити власні висновки; здатність встановлювати міжтематичні та міжпредметні зв'язки.
		4	Відповідь правильна, але недостатньо повна, розгорнута та ґрунтовна. На проблемні запитання здобувач знаходить відповідь за допомогою викладача, спираючись переважно на лекційний матеріал без застосування додаткової літератури.
		3	Відповідь поверхнева з порушенням логіки, неаргументована. Здобувач, формулюючи відповідь на питання, репродуктивно відбиває зміст лекційного матеріалу, допускає помилки у визначенні понять та категорій, не здатний знайти відповідь на проблемні запитання, чи вирішити проблемні завдання.
		2	Відповідь неправильна. Здобувач демонструє нездатність розкрити питання семінару, допускає багато суттєвих помилок у визначенні понять та категорій.
2.	Доповнення, відповіді на проблемні питання, участь у дискусії тощо.	5	Максимально висока активність, що свідчить про всебічну обізнаність матеріалу, систематичну підготовку до занять на основі опрацювання лекційного матеріалу та додаткової літератури.
		4	Висока активність, що свідчить про обізнаність матеріалу. Доповнення підтверджують систематичну підготовку здобувача, але виявляють його репродуктивні, а не власні судження тощо.
		3	Середня активність, що свідчить про недостатню обізнаність матеріалу. Здобувач дає відповіді на запитання поверхнево, допускає помилки у визначенні понять та категорій.
		2	Низька активність, що свідчить про не володіння матеріалом.

Критерії оцінювання самостійної роботи здобувача (письмові практичні роботи, підготовка презентацій)

Критерії оцінки	Оцінка
Робота виконана правильно, творчо і самостійно, демонструє належний рівень знань та сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються до даного типу завдань.	«відмінно»
Робота виконана самостійно, містить несуттєві помилки, демонструє належний рівень знань сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань.	«добре»
Робота виконана, але містить помилки, демонструє недостатній рівень знань та недостатню сформованість практичних навичок; оформлення роботи не в повній мірі відповідає вимогам, що висуваються для даного типу завдань.	«задовільно»
Виконана робота не відповідає вимогам, які вказані вище як критерії для виставлення позитивної оцінки.	«незадовільно»

У кінці вивчення навчального матеріалу напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу здобувача як середнє арифметичне значення усіх поточних оцінок за ці види робіт з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в рейтинговий бал за роботу протягом семестру шляхом помноження на 10. Таким чином, **максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру становить 50.**

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Види завдань	Кількість балів	Критерії оцінки
Питання (завдання) репродуктивного рівня (мах – 10 б)	10	відповідь логічна та послідовна, повністю розкриває зміст питання;
	7 – 9	відповідь повна, проте є незначні недоліки та помилки;
	4 – 6	відповідь неповна, містить недоліки та помилки;
	1 – 3	відповідь схематична, містить багато фактологічних помилок та неточностей;
	0	відповідь відсутня або повністю не відповідає змісту питання.
Питання (завдання) алгоритмічного рівня (мах – 15 б.)	15	відповідь повна, логічна, послідовна. Здобувач демонструє відмінне знання фактологічного матеріалу, досконало орієнтується у змісті питання;
	11 – 14	відповідь у цілому правильна, проте недостатньо повна та змістовна;
	7 – 10	відповідь неповна, містить деякі помилки та неточності;

	4 – 6	відповідь неповна, поверхнева, із суттєвими помилками та неточностями;
	1 – 3	відповідь схематична, майже не розкриває зміст питання, містить неточності, помилки;
	0	відповідь відсутня або повністю не відповідає змісту питання.
Питання (завдання) творчого рівня (макс – 25 б.)	25	відповідь вичерпна, змістовна, логічна та послідовна, містить самостійні судження та демонструє здатність творчого розв'язання поставлених завдань; здобувач вільно оперує поняттями та категоріями, аргументовано доводить власну точку зору;
	21 – 24	відповідь правильна, змістовна, послідовна, але містить деякі неточності у розв'язанні завдань; здобувач аргументовано доводить власну точку зору;
	16 – 20	відповідь змістовна, послідовна, але містить недоліки та неточності у розв'язанні завдань; здобувач демонструє недостатнє обґрунтування власної точки зору;
	11 – 15	відповідь в цілому правильна, але неповна, містить незначні недоліки, рівень самостійності суджень недостатній;
	6 – 10	відповідь неповна, схематична, є неточності та помилки у викладенні матеріалу, рівень самостійності суджень недостатній;
	1 – 5	відповідь поверхнева, нелогічна, містить суттєві помилки та неточності, рівень самостійності суджень низький;
	0	відповідь відсутня або не відповідає змісту питання.
Разом	50 балів	

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і бала за модульну контрольну роботу. Максимальний рейтинговий бал студента становить 100 балів.

Підсумкова форма контролю – **залік (в усній формі)**.

Умови допуску до заліку: повне виконання програми курсу та всіх видів робіт, відпрацювання пропущених за поважних причин лекцій і семінарських занять, виконання самостійної роботи, успішне виконання модульної контрольної роботи.

Здобувачі, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують оцінку **«зараховано»** і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Здобувачі, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється оцінка **«зараховано»** в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – **Е та бал 60**.

Якщо здобувач вищої освіти під час заліку отримав оцінку **«не зараховано»**, то йому / їй **незалежно від набраного семестрового рейтингового бала** у відомість обліку успішності виставляється оцінка **«не зараховано»** в національній шкалі, оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС та 0 балів за 100-бальною шкалою.

Критерії оцінювання заліку:

№	Критерії оцінювання	Шкала оцінювання	
		«зараховано»	«не зараховано»
1.	Відповідність змісту	Відповідь здобувача повністю відповідає змісту питання. Основні проблеми розкриті чітко та в повній мірі.	Відповідь здобувача лише частково відповідає / не відповідає змісту питання. Основні проблеми визначено нечітко / не визначено.
2.	Повнота і ґрунтовність викладу	Основні питання розкриті повністю і ґрунтовно.	Основні питання розкриті лише частково і без належної глибини / зовсім не розкриті.
3.	Термінологічна коректність	Здобувач вільно й коректно користується понятійно-категоріальним апаратом дисципліни.	Здобувач майже не користується термінологією.

Оцінка «зараховано» виставляється за умови, якщо відповідь здобувача в повній мірі відповідає всім зазначеним критеріям.

Шкала відповідності оцінок

Оцінка в національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала здобувача за дисципліну у такий спосіб:

90 – 100 балів	–	A	} зараховано
82 – 89 балів	–	B	
75 – 81 бал	–	C	
66 – 74 бали	–	D	
60 – 65 балів	–	E	
59 балів і нижче	–	FX	– не зараховано

Питання до підсумкового контролю

Репродуктивний рівень (рівень А)

1. Розкрийте сутність державного управління туристичною галуззю.

2. У чому сутність регіонального розвитку туризму.
3. Розкрийте сутність державної туристичної політики.
4. Назвіть основну мету державного управління туристичною галуззю.
5. Назвіть об'єкти державного управління туристичною галуззю.
6. Назвіть пріоритетні напрямки державного регулювання у галузі туризму.
7. Назвіть органи виконавчої влади в Україні, які реалізують державну туристичну політику.
8. Розкрийте сутність рекреаційної функції туризму в аспекті державного управління туристичною галуззю.
9. Розкрийте сутність соціальної функції туризму в аспекті державного управління туристичною галуззю.
10. Розкрийте сутність економічної функції туризму в аспекті державного управління туристичною галуззю.
11. Що розуміється під організаційним забезпеченням державного управління туристичною галуззю.
12. Розкрийте особливості кадрового забезпечення механізму державного управління туристичною галуззю.
13. В чому полягає сутність науково-методичного забезпечення державного управління туристичною галуззю.
14. Розкрийте особливості інформаційного забезпечення державного управління туристичною галуззю.
15. Назвіть моделі державного управління туризмом.

Алгоритмічний рівень (рівень В)

1. Охарактеризуйте об'єкт, суб'єкт та предмет управління регіональним розвитком туризму.
2. Розкрийте принципи, за якими повинна будуватися регіональна політика України у галуззі туризму.
3. Схарактеризуйте структуру організаційного забезпечення галузі туризму.
4. Назвіть рівні, з яких складається загальна система управління туристичною галуззю в Україні.
5. Назвіть основні функції органів місцевої влади по впровадженню туристської політики.
6. Поясніть роль регіональних програм розвитку туризму в управлінні галуззю.
7. Схарактеризуйте особливості участі держави у розвитку індустрії туризму.
8. Назвіть та схарактеризуйте фактори, що уповільнюють розвиток туристичної галузі в Україні.
9. Поясніть сутність маркетингової політики розвитку туризму та курортів України як одного з векторів Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року.
10. Назвіть та охарактеризуйте етапи розробки регіональної програми розвитку туризму.

11. Опишіть основні розділи (блоки) регіональних програм розвитку туризму (на конкретному прикладі).
12. Охарактеризуйте складові інтегрованої системи державного регіонального управління туризмом.
13. Охарактеризуйте соціально-економічні критерії, що впливають на вибір споживчого вибору на туристському ринку.
14. Поясніть відмінності між цільовими та регіональними програмами розвитку туризму.
15. Розкрийте роль Державного агентства розвитку туризму України в реалізації туристичної політики країни.

Творчий рівень (Рівень С)

1. Охарактеризуйте найбільш поширені проблеми, які виникають внаслідок неконтрольованих (масових) туристичних потоків. Запропонуйте шляхи їх вирішення.
2. Запропонуйте шляхи вдосконалення регулювання регіонального розвитку туристичної галуззі, як однієї з функцій регіонального менеджменту.
3. Поясніть соціально-економічний ефект розвитку туристичної сфери обласного регіону.
4. Обґрунтуйте необхідність удосконалення організаційної структури системи управління регіональним розвитком туризму.
5. Поясніть, у якому випадку виправданим є розробка нових організаційних структур системи управління регіональним розвитком туризму?
6. Поясніть принципові відмінності між Стратегією та Програмою розвитку туризму в регіоні.
7. Розкрийте основні відмінності в поняттях «туристсько-рекреаційний потенціал» та «туристсько-рекреаційний ресурс» як базових складових системи управління туризмом.
8. Доведіть ефективність програмно-проектного принципу реалізації державної туристичної політики на регіональному рівні.
9. Запропонуйте заходи з реалізації програми розвитку гастрономічного туризму в одному з регіонів України (на власний вибір).
10. Запропонуйте заходи з реалізації програми розвитку сільського (зеленого) туризму в одному з регіонів України (на власний вибір).
11. Запропонуйте заходи з реалізації програми розвитку транскордонного туризму в одному з прикордонних регіонів України (на власний вибір).
12. Доведіть доцільність територіального брендингу в реалізації маркетингової політики просування українського туристичного продукту.
13. Назвіть та обґрунтуйте недоліки організаційної структури управління розвитком туристичної галуззі в Україні.

14. Назвіть та проаналізуйте проблеми рівномірного та збалансованого розвитку туризму в регіонах України.
15. Проаналізуйте перспективи розвитку внутрішнього туризму в Україні. Запропонуйте інструменти формування сприятливого туристичного іміджу регіонів.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Базова

1. Біль, М. М. (2011). *Механізм державного управління туристичною галуззю на регіональному рівні: теоретико-прикладний аспект / за наук. ред. д. е. н. О. П. Крайник*. Львів : ЛРІДУ НАДУ.
2. Ващишин, М. (2014). *Правове регулювання туристичної діяльності: навч.-метод. посібник*. Львів : ПП Сорока Т.Б.
3. Закон України «Про туризм». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>
4. Корж, Н. В., Басюк, Д. І. (2017). *Управління туристичними дестинаціями : підручник*. Вінниця: «ПП«ТД Едельвейс і К».
5. Кучерява, Г. О. (2021). Туристичний брендинг як інструмент управління туристичними дестинаціями. *Часопис соціально-економічної географії*, №30, С. 32 – 40.
6. Кучерява, Г. О. (2023). Туристична дестинація як об'єкт управління в туризмі. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія «Історія, економіка, філософія»*. Вип. 28 / Гол. ред. В. М. Васильчук. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 93 – 102.
7. Мальська, М. П., Жук, І З. (2016). *Управління маркетингом у сфері туризму : підручник*. Київ: «Центр учбової літератури».
8. Стеченко, Д. М. та ін. (2012). *Управління регіональним розвитком туризму : навч. посібник* К. : Знання.
9. Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2026 року: Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 березня 2017 р. № 168-р.
10. Федорченко, В. К., Мініч І. М. (2021). *Організація туризму в Україні: регіональні аспекти : навч. Посібник*. Київ : Ліра-К.

Додаткова

1. Гончарук, Н., Колєда, Г. (2018). Система управління сферою туризму в умовах децентралізації влади в Україні. *Державне управління та місцеве самоврядування*, Вип. 4(39), 95 – 103.
2. Гостюк, В. І. (2013). Правові засади та механізм державного регулювання туристичної галузі України. *Часопис Київського університету права*, № 4, 168–173.
3. Карпенко, А., Губрик, Ю. (2020). Сучасні моделі державного регулювання туризму. *Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України*, Вип. 25, 23 – 30.

4. Кучерява, Г. О. (2022). Державна політика у сфері позиціювання країни за кордоном. *«Ad orbem per linguas. До світу через мови»*. Матеріали Міжнародної науково-практичної відеоконференції «Світ цінностей і цінності усвіті», 25 травня 2022 року. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 443 – 445.
5. Кучерява, Г. О. (2023). Стратегічні напрями туристичної політики України. *«Ad orbem per linguas. До світу через мови»*. Матеріали Міжнародної науково-практичної відеоконференції «Наративи сучасної України у світовій геополітиці», 18–19 травня 2023 року. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 515 – 516.
6. Матвієнко, А. (2014). Державно-правове регулювання туристичної галузі в Україні: історичний аспект, № 2, 19 – 23.
7. Опанасюк, Н. А., Охріменко, А. Г. (2018). Державне регулювання туризму в Україні: правові форми, засоби та моделі. *Перспективи розвитку туризму в Україні та світі: управління, технології, моделі : колективна монографія*. Луцьк, 17 – 37.
8. Писаревський, І.М., Погасій, С.О., Покоłodна М.М. та ін. (2008). *Організація туризму: підручник*. Харків : ХНАМГ.
9. Семенов, В. Ф., Набієва, А. Е. (2017). Основні схеми і напрями регулювання сфери рекреації і туризму в країнах ЄС. *Економічний*, Том 27. №4, 83 – 90.
10. Смирнов, І. Г., Любіцева, О. О. (2020). *Маркетинг сталого туризму : навч. посіб.* Київ : Ліра-К.
11. Устименко, Л. М., Булгакова, Н. В. (2018). *Регіональне середовище туристичної діяльності : практикум*. Київ: Ліра-К.
12. Юрченко, С. О., Батрак, П. В. (2018). Державне регулювання розвитку туристичної діяльності в Туреччині: досвід для України. *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія. «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм»*, Вип. 8, 172 – 180.
13. Юрченко, Ю. Ю. (2016). Механізм адаптації закордонного досвіду туристичної діяльності в економіку України. *Економіка та держава*, № 12, 13 – 18.

11. Інформаційні ресурси

1. Асоціація індустрії гостинності України. URL: <https://aigu.org.ua>
2. Асоціація лідерів турбізнесу України. URL: <http://altu.com.ua>
3. Державне агентство розвитку туризму України. URL: <https://www.tourism.gov.ua>
4. Київська туристична асоціація. URL: <http://kta.kyiv.ua>
5. Міністерство культури та інформаційної політики України. URL: <https://mkip.gov.ua>
6. Наукова періодика України. URL: <http://nbuv.gov.ua/taxonomy/term/334>
7. Національна туристична організація України. URL: <http://www.ntoukraine.org>
8. Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Розвиток

туристичної індустрії як інструмент економічного розвитку та інвестиційної привабливості України»: Проект Постанова Верховної Ради України. URL:

<http://komsport.rada.gov.ua/documents/sluhannja/73220.html>

9. Спілка сільського зеленого туризму України. URL: <https://www.greentour.com.ua>

10. Туристична бібліотека. Все про туризм. URL: <https://tourlib.net/ua.htm>

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна

Мультимедійне обладнання; програми Microsoft Word, Microsoft Power Point, додатки платформи для дистанційного навчання Microsoft Office 365.